

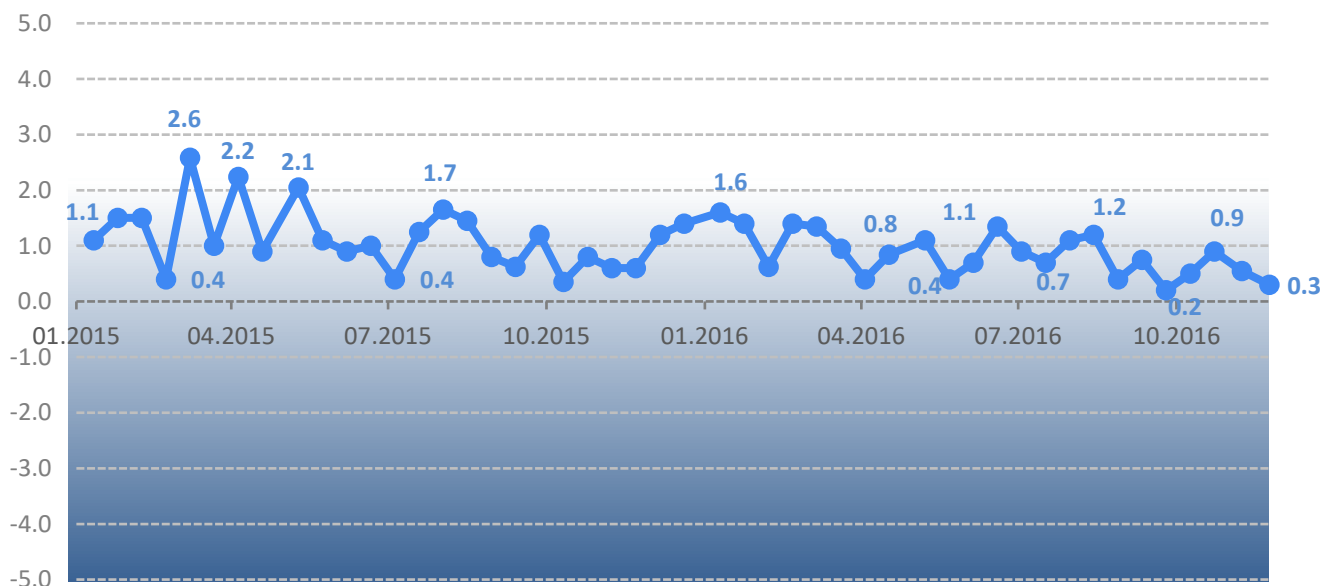
iMoRe №48. Штиль

Індекс моніторингу реформ (iMoRe) знаходиться на дуже низькому рівні вже другий раунд поспіль. Оцінка прогресу реформ за період з 7 по 20 листопада – лише +0,3 бала з +5,0 можливих. В монетарній сфері зафіксовано антиреформу, в інших - спостерігалися повільні позитивні зрушення.

Серед основних подій цього раунду - закон щодо [відшкодування вкладникам](#), які постраждали від зловживань у сфері банківських та фінансових послуг. Закон викликав резонанс у суспільстві, але експерти iMoRe негативно оцінили його вплив на просування реформ.

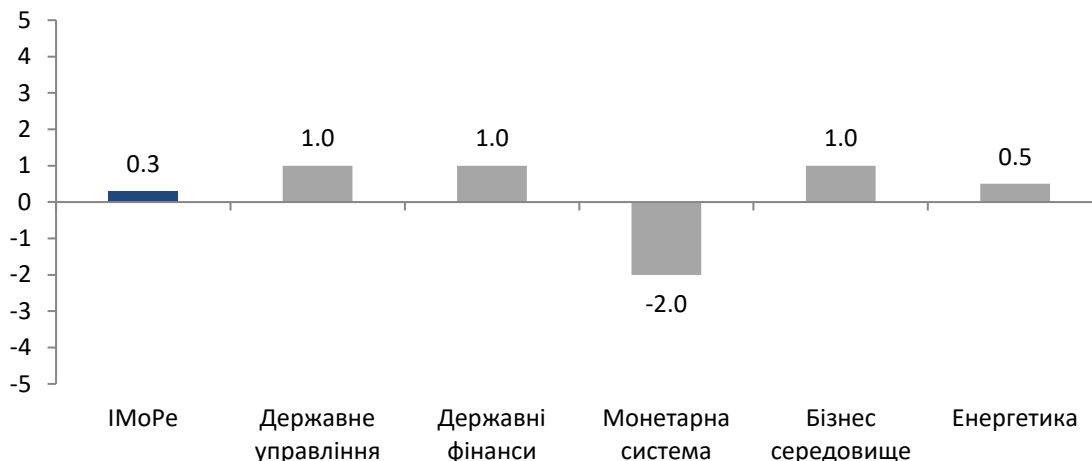
Також ухвалено низку нормативних актів, які дозволяють [державним адміністраціям отримувати кошти з місцевих бюджетів на оплату праці](#), уточнюють [порядок розрахунку та повернення до бюджету невикористаних субсидій](#), визначають [критерії ризику від діяльності з небезпечними відходами](#), [скасовують мито на ввезення металобрухту](#), уточнюють [підстави для обов'язкового проведення лабораторних досліджень харчових продуктів](#), регулюють [оподаткування благодійної допомоги, яку надають релігійні організації](#).

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ*

* Команда iMoRe вважає прийнятним темпом реформ рівень індексу 2 і вище

Графік 2. Значення iMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання**

** Назви компонентів було скорочено для зручності, але їхнє наповнення не змінилося

Найважливіші нововведення

Найважливіші нововведення.

Закон щодо [відшкодування вкладникам](#), які постраждали від зловживань у сфері банківських та фінансових послуг, -1,8 балів

Нещодавно за посередництвом банку "Михайлівський" було [ошукано близько 14 тис. людей на загальну суму 1,5 млрд грн](#). Банк у своїх приміщеннях [залучав у людей кошти для небанківської установи](#) за підвищеними процентними ставками. Небанківська установа спрямовувала ці кошти на придбання неліквідних активів та надання фінансової допомоги. Ані банк, ані фінансова компанія не повернули вкладникам їхні кошти, проте на ці кошти не поширюються гарантії відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО). Фактично, банк уводив вкладників в оману, зловживаючи низьким рівнем їх правової та фінансової культури.

Законом № [1736-VIII](#) від 15.11.2016 запроваджено норми для захисту ошуканих банком "Михайлівський" вкладників та унеможливлення таких схем у майбутньому. Зокрема, гарантії відшкодування коштів з ФГВФО поширено на цей випадок та посилено відповідальність небанківських фінансових установ. Крім того, встановлено обов'язок банку, який залучає кошти фізичних осіб як представник або посередник, ознайомлювати їх у письмовій формі підпис, що на ці кошти не поширюються норми щодо гарантування вкладів.

Коментар реформатора

“НБУ підтримує цей закон. Ми його розцінюємо як документ, який дозволить у майбутньому уникнути зловживань на фінансовому ринку. Його стратегічна важливість для фінансового ринку полягає в тому, що він знищує підґрунтя для зловживань із використанням тіншових схем із коштами вкладників фінустанов у майбутньому.

Завдяки закону українські банки не зможуть брати участь у P2P кредитуванні. Це платформа, на якій прямо зустрічаються депозити вкладників і потенційних позичальників за посередництва банку. Для вкладника P2P кредитування означає, що всі ризики, пов'язані з таким кредитом, несе він сам, а не банк. Такий вид діяльності є у всьому світі та його здійснюють не банки, а окремі платформи. Завдяки нормам цього закону НБУ зможе впливати на залучення коштів населення фінансовими компаніями через банки та не дозволить будувати у майбутньому фінансові піраміди такого типу.

Цей закон дає НБУ право запитати інформацію у банків: де фінкомпанії обслуговуються, які послуги посередників виконує для них банк і чи належним чином послуги виконуються. Вже півтора року в Верховній Раді лежить проект закону про «спліт», тобто розділ функцій Нацкомфінпослуг між НКЦПФР та Нацбанком. Прийняття цього закону дало б можливість єдиному регулятору здійснювати комплексний нагляд – як за банками, так і за фінансовими компаніями. Проте, закон не приймається, і ми не маємо повної картини діяльності фінансових компаній.”

Катерина Рожкова, Національний банк України

Коментар експерта

“Негативом є, що цей закон прописано під конкретний банк, що ліквідується і його практики. Це є дискрецією замість створення рівних правил гри для усіх учасників ринку. Фінансові компанії на відміну від банків ніколи не сплачували внесків до ФГВФО. Не було жодної дискусії щодо того, чи виплата біля 1,2 млрд грн 14 тис. вкладників є найкращим варіантом допомоги певній групі. Це створює небезпеку, що у майбутньому інші ошукані групи будуть вимагати компенсації від держави.

Позитивом є норми, які мають унеможливити подібні шахрайські дії у майбутньому.”

Олександр Жолудь, редколегія VoxUkraine

Графік 3. Події, що визначали значення індексу протягом 4-20 листопада 2016 р. оцінка події є сумою її оцінок за різними напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5)

Уряд надав можливість місцевим державним адміністраціям отримувати кошти з місцевих бюджетів на оплату праці, +2 бала

[Постановою № 787 від 9.11. 2016](#) в рамках бюджетного законодавства надана можливість місцевим державним адміністраціям отримувати кошти з місцевих бюджетів на оплату праці працівників для здійснення ними делегованих відповідно до закону повноважень органів місцевого самоврядування.

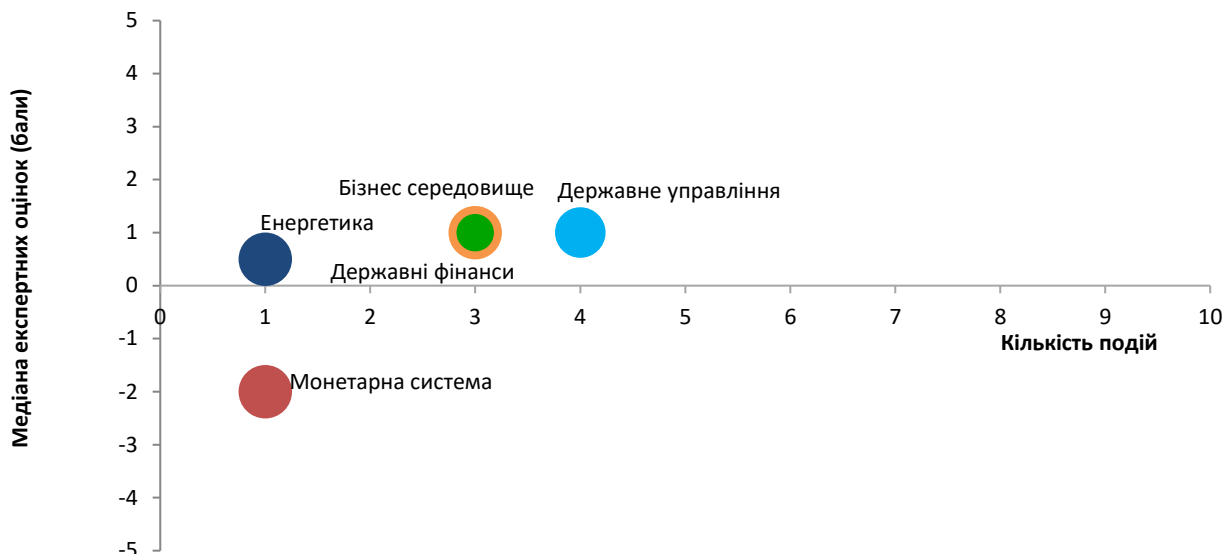
Документом передбачено, що місцеві держадміністрації можуть отримувати додаткові кошти з місцевих бюджетів на оплату праці в обсягах, які складають до 100% затвердженого у Державному бюджеті на 2016 рік фонду оплати праці. У 2017 та наступних роках з місцевих бюджетів можна буде додатково фінансувати до 50 відсотків затвердженого у Державному бюджеті фонду оплати праці місцевих державних адміністрацій.

Коментар експерта

“Це рішення вкладається в логіку реформи децентралізації та надає можливості місцевим адміністраціям залучати до роботи кращих спеціалістів, а також преміювати працівників за результативну працю. Сподіваємося, що місцеві органи влади скористаються цими можливостями відповідально.”

Ілона Сологуб, Редколегія VoxUkraine

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій протягом 7-20 листопада 2016 р.

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками протягом 7-20 листопада 2016р.

Державне управління	+1.0
Внесено зміни до закону щодо управління державними підприємствами, що виготовляють бланки цінних паперів, документи та бланки, які потребують використання спеціальних елементів захисту	+0.2
Затвердження Порядку розподілу коштів від використання продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції	+1.0
Уряд надав можливість місцевим державним адміністраціям отримувати кошти з місцевих бюджетів на оплату праці працівників органів місцевого самоврядування.	+2.0
Кабмін встановив неможливість нарахування заборгованості за оплату послуг опалення отримувачам субсидій	+1.0
Державні фінанси	+1.0
Президент підписав закон щодо врегулювання деяких питань працевлаштування випускників вищих навчальних закладів	+0.5
Кабмін встановив неможливість нарахування заборгованості за оплату послуг опалення отримувачам субсидій	+0.5
Президент підписав Закон щодо оподаткування благодійної допомоги, яку надають релігійні організації	+1.0
Монетарна система	-2.0
Президент підписав Закон щодо відшкодування вкладникам, які постраждали від зловживань у сфері банківських та фінансових послуг	-1.8
Бізнес середовище	+1.0
Президент підписав закон про скасування мита на ввезення брухту	+1.0
Затвердження критеріїв ризику від провадження господарської діяльності з небезпечними відходами, що підлягає ліцензуванню	+1.0
Держпродспоживслужба видала наказ, яким уточнюються підстави для обов'язкового проведення лабораторних досліджень	+1.0
Енергетика	+0.5
Уряд привів у відповідність до законодавства порядок обчислення коригуючого коефіцієнта для ставок рентної плати у разі зміни тарифів на транспортування нафти, нафтопродуктів, аміаку.	+0.8

Індекс моніторингу реформ (iMoPe)

Випуск 48

Період моніторингу: 7 – 20 листопада 2016 р.

(Див. графіки та таблиці на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoPe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.in.ua.

VoxUkraine- це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.

Головний інформаційний
партнер

Партнери проекту

BAKER TILLY

ЦЕНТР
ЕКОНОМІЧНОЇ
СТРАТЕГІЇ

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Ukraine • www.ti-ukraine.org